

i visse Forhold kunde forudsættes at ville stille sig i absolut Modsætning til Folketinget, vilde være afgjort skadeligt. Vi har i vor politiske Historie sørgelige Erfaringer med Hensyn til den Skade, et saadant Ting kan volde, især naar det er under en stærk og hensynsløs Ledelse.

Regeringen har altsaa haft den Op-gave at fremsætte Forslag om et Lands-ting, udgaaet af den almindelige Valgret, men paa en anden Maade end Folketinget, et Landsting af regulerende, omhyggeligt prøvende og overvejende Natur, et Landsting, der for en Tid kunde dæmme op for en Sag, men ikke var i Stand til at standse Sagen, naar den fik et virkeligt Flertal for sig i Befolkningen, og Regeringen har blandt de forskellige Maader, paa hvilke denne Sag kunde tænkes løst, foretrukket den, der anvises i Juni-Grundlovens § 44. Regeringen har fundet, at mange Grunde foruden Juni-Grundlovens Anvisning taler for at gaa netop den Vej ved Sættelsen af det nye Landsting. Der anføres i Motiverne til Forslaget, at Samarbejdet mellem Stat og Kommune bliver inderligere fra Aar til Aar, idet Lovgivningsarbejdet i de senere Aar, særlig paa de sociale, humane og økonomiske Omraader, i stedse stigende Grad berører de kommunale Råad, naar man tager Hensyn til saavel Lovenes Udførelse i det praktiske Liv som til Forvaltningen af de betydelige offentlige Midler, der hidrører baade fra Staten og fra Kommunerne. Disse Grunde er af ikke ringe Vægt. Paa mangfoldige Maader griber Stats- og Kommunestyre ind i hinanden, og da der synes at være overvejende Sandsynlighed for, at en saadan Udvikling vil fortsættes, er det en Tanke, der ligger nær, at lægge Sættelsen af Landstinget i Hænderne paa de kommunale Råad. Vort Parti kan ogsaa af disse Grunde give Regeringsforslaget sin Tilslutning, idet det erkendes, at et Landsting, valgt paa dette Grundlag og med den 8-aarige Valgperiode, har gode Betingelser for at blive et sagligt prøvende, regulerende Ting, der vil være i Stand til at holde igen overfor Stemninger, der hurtigt eller stærkt rejser sig i Befolkningen, men som bør afklares og afsvales, før de omsættes til Lovforanstaltninger.

Personlig er jeg noget betænkelig ved at gøre de kommunale Råad saa politiske, som de efter al Sandsynlighed vil blive, naar de skal danne Grundlaget for Sættelsen af Landstinget. Kommu-

nalpolitik er nu en Gang ikke helt det samme som almindelig Landspolitik, og det vilde være ønskeligt, om man ved Valgene til de kommunale Råad tog saa faa almindelige politiske Hensyn som muligt, og at de kommunale Betragtninger og Synsmaader maatte blive de samlende og de skillende. Siden vi kom bort fra den privilegerede Valgret i Kommunerne, er de kommunale Synsmaader og Betragtninger komne langt stærkere frem ved Valgene, end de tidligere var, og det vilde efter min Mening ikke være ønskeligt, om dette Forhold skulde forrykkes stærkt derved, at et almindeligt politisk Element kom til at spille ind ved de kommunale Valg. Og da det efter min Mening først og fremmest er ved den indirekte Valgmaade og den længere Valgperiode, at der gives Landstinget en noget anden og mere rolig og stabil Karakter end Folketinget, kunde jeg personlig være tilbøjelig til at foretrække, at Landstinget valgtes ved indirekte Valg, f. Eks. af Vælgere, der har den nuværende Valgretsalder, eller om man gik til en Aldersgrænse af højst 35 Aar, og ved Valgmænd, hvis Antal selvfølgelig maatte staa i et rimeligt Forhold til Indbyggerantallet indenfor de enkelte Kommuner. Men naar jeg har fremsat disse personlige Betragtninger, maa jeg tilføje, at mine Betæneligheder overfor dette ene Punkt i Forslaget ikke er af større og mere dybtgaaende Natur, end jeg med Glæde kan give Forslaget min Stemme ogsaa i den Form, i hvilken det er forelagt, idet det afgørende Brud med Forfatningen af 1866, som deri findes, det, at man fuldstændigt stryger den privilegerede Valgret til Landstinget, er saa stort, saa afgørende og gennemgribende, at selv om der kan være nogen Uenighed om Enkeltheder, hilser jeg dog Forslaget som Helhed med den største Glæde.

Bestemmelsen om, at de 12 kongevalgte Medlemmer skal erstattes af 12 landstingsvalgte Medlemmer, finder jeg simpelt hen fortrinlig. Det er en udmærket Tanke, Regeringen der har faaet. Denne Bestemmelse medfører den store Fordel, at de af Befolkningen valgte Repræsentanter faar Ret til at supplere sig med „saadanne Personligheder“ — det glæder mig, at Ministeren i Lovforslagets Bemærkninger netop har brugt Udtrykket: „saadanne Personligheder“, der sidder inde med særlig Sagkundskab paa forskellige Omraader.

De foreslaaede Ændringer i § 25 og